

СХВАЛЕНО
Протокол засідання
педагогічної ради ліцею № 7
від 30.08.2018 № 9

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ № 231
від 01.09.2018
Директор ліцею
_____ К.Й. Олійник

**Освітня програма
Долинського ліцею № 7
для дітей з особливими освітніми потребами початкової школи
(індивідуальне навчання) на 2018-2019 н.р.**

Освітня програма для дітей з особливими освітніми потребами початкової школи розроблена на основі Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом МОН України від 25.06.2018 № 693, на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 року № 607 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами», наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів» затвердженої наказом МОН України №.693 від 26.06.2018 р.

Освітня програма освіти I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами (далі - Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження встановлюється згідно Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 р. № 8, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03.02.2016 р. за № 184/28314, листа МОН України від 28.03.2016 р. № 1/9-154 "Щодо надання роз'яснення" з врахуванням навчальних планів (таблиці 8, 10, 18, 19) для дітей з тяжкими порушеннями мовлення - таблиця 8, для дітей із затримкою психічного розвитку - таблиця 10, для дітей зі складними порушеннями розвитку - таблиці 18, для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного та важкого ступенів - таблиця 19 (Додаток 1);

очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти, пропонований зміст навчальних предметів, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та розміщені на офіційному веб-сайті МОН подано в переліку комплектів, навчальних програм для дітей з особливими освітніми потребами у таблиці 20 (Додаток 2);

перелік корекційно-розвиткових програм, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та розміщені на офіційному веб-сайті МОН подано в таблиці 21 (Додаток 3).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети.

Державний стандарт початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами складається з семи освітніх галузей: «Мови і літератури», «Математика», «Природознавство», «Суспільствознавство», «Мистецтво», «Технології», «Основи здоров'я і фізична культура». Освітня галузь «Мови і літератури» реалізується через навчальні предмети «Українська мова (мова та літературне читання)», «Іноземна мова». Освітні галузі «Математика», «Природознавство» реалізуються через однойменні навчальні предмети, відповідно, - «Математика», «Природознавство». Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується навчальним предметом «Я у світі». Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується навчальними предметами «Основи здоров'я» та «Фізична культура». Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється в рамках курсу «Основи здоров'я» та інтегрується частково у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Освітня галузь «Технології» реалізується через предмети «Трудове навчання» та «Сходинки до інформатики». Освітня галузь «Мистецтво» реалізується навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво» або інтегрованим курсом «Мистецтво». Заклад освіти може обирати окремі курси музичного та образотворчого мистецтва або інтегрований курс «Мистецтво».

Зміст корекційно-розвиткової роботи визначається з урахуванням особливостей розвитку дітей з особливими освітніми потребами, мети, завдань та напрямів такої роботи.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей з тяжкими порушеннями мовлення

Мета: компенсація порушень мовленнєвого розвитку та створення умов для формування навичок вільної комунікації, що сприятиме включенню дітей з тяжкими порушеннями мовлення до суспільного життя.

Основними завданнями корекційно-розвиткових занять є:

1. Визначення порушень мовленнєвого розвитку та механізмів їх виникнення.
2. Подолання мовленнєвих порушень з урахуванням механізмів їх виникнення та з опорою на найбільш збережені компоненти мовленнєвої та пізнавальної діяльності.
3. Попередження появи вторинних порушень мовленнєвого (дисграфії, дизорфографії та дислексії) та пізнавального розвитку.
4. Формування здатності здійснювати комунікацію в різних сферах спілкування з урахуванням мотивації, мети та соціальних норм поведінки.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: корекція мовлення, корекція розвитку, логоритміка, лікувальна фізкультура.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей з порушенням опорно-рухого апарату

Мета: створення та забезпечення психофізичного та особистісного розвитку дітей із порушеннями опорно-рухового апарату, корекції наявних порушень психофізичного розвитку та забезпечення умов для розвитку усіх психічних процесів, що сприятиме максимальній соціалізації дітей.

Основними завданнями корекційно-розвиткових занять є:

1. Визначення наявних порушень психофізичного розвитку дитини із порушеннями опорно-рухового апарату.
2. Подолання порушень з урахуванням механізмів їх виникнення з опорою на найбільш збережені функціональні системи розвитку.
3. Попередження появи та корекція вторинних порушень психофізичного розвитку.
4. Формування здатності здійснювати комунікацію в різних сферах спілкування з урахуванням мотивації, мети та соціальних норм поведінки.
5. Нормалізація м'язового тону організму дитини через інтеграцію мовленнєвої, пізнавальної, рухової діяльності.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: лікувальна фізкультура, корекція розвитку.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей із затримкою психічного розвитку

Мета: формування пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, позитивних характеристик особистості, мовлення, психомоторного розвитку.

Основними завданнями корекційно-розвиткових занять є:

1. Цілеспрямоване формування пізнавальної діяльності: розвиток сенсорно-перцептивної діяльності та формування еталонних уявлень; формування мисленнєвої діяльності у взаємозв'язку з мовленнєвим розвитком; розвиток розумових здібностей шляхом опанування дій заміщення та наочного моделювання в різних видах діяльності (навчальна, предметно-практична); розвиток творчих здібностей.
2. Формування навчальної та предметно-практичної діяльності (мотиваційного, орієнтовно-операційного і регуляційного компонентів): цілеспрямоване формування навчальної діяльності: вміння програмувати, контролювати, регулювати й оцінювати результати виконання завдань; всебічний розвиток предметно-практичної діяльності.
3. Корекційний розвиток емоційно-вольової сфери: формування здатності до вольових зусиль, довільної регуляції поведінки; подолання вже сформованих негативних якостей особистості; попередження й усунення афективних, негативних відхилень у поведінці.
4. Розвиток мовлення. Розвиток усного мовлення шляхом корекції порушень звуковимови, одночасно з формуванням фонематичних процесів; розвиток лексики й граматичного ладу мовлення; розширення активного та пасивного словникового запасу, уявлень про довкілля у процесі мовленнєвої й пізнавальної діяльності; формування управління й узгодження слів у реченні, зв'язного мовлення; ініціацію контакту, взаємодію та підтримування спілкування зі значущими дорослими та однолітками. Формування писемного мовлення у процесі; розвитку фонематичного, складового аналізу й синтезу; становлення синтетичних прийомів поскладового читання; формування мотивації оволодіння графічним зображенням букв й розвиток смислового програмування письмового висловлювання; формування мовних операцій.
5. Розвиток психомоторики. Формування рухових вмінь та навичок; розвиток координації рухів, спритності, сили, витривалості; розвиток відчуття ритму; розвиток правильної постави, ходи, грації, рухів; розвиток загальної та дрібної моторики; розвиток моторних функцій і дихання.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: розвиток мовлення, ритміка, корекція розвитку.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей

з інтелектуальними порушеннями помірного та тяжкого ступенів

Мета: формування навичок життєдіяльності в соціальному середовищі.

Досягнення цієї мети забезпечується розв'язанням наступних завдань:

1. соціальна адаптація дітей;
2. корекція порушень розвитку;
3. загальний фізичний розвиток у відповідності з їх можливостями.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: психомоторний та сенсорний розвиток, логопедичні заняття, ритміка.

Корекційно-розвиткові заняття проводять спеціалісти закладу освіти: вчитель-дефектолог, вчитель-логопед, вчитель фізичної культури, вчитель музичної культури.

При визначенні гранично допустимого навантаження здобувачів освіти ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 2-4 класах - 40 хвилин, визначених Державними санітарними нормами та правилами, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за №410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які

потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів»).

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітня програма закладу початкової освіти має передбачати досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою
для дітей з тяжкими порушеннями мовлення**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		2	3	4	Разом
Мови і література	Українська мова	6	5	5	16
	Іноземна мова	1	2	2	5
Математика	Математика	4	4	4	12
Природознавство	Природознавство	2	2	2	6
Суспільствознавство	Я у світі		1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	2	2	2	6
	Основи здоров'я	1	1	1	3
Технології	Трудове навчання	1	1	1	3
	Сходинки до інформатики	1	1	1	3
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	3
	Образотворче мистецтво	1	1	1	3
Разом		20	21	21	62
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція мовлення	5	5	5	15
	Корекція розвитку	3	3	3	9
	Логоритміка	2	2	2	6
	Лікувальна фізкультура	2	2	2	6
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		1	1	1	3
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		21	22	22	65

Таблиця 10
до Типової освітньої програми

Навчальний план спеціальних (класів) закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою для дітей із затримкою психічного розвитку

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		2	3	4	Разом
Мови і література	Українська мова	5,5	5,5	5,5	16,5
	Іноземна мова	1,5	1,5	1,5	4,5
Математика	Математика	4	4	4	12
Природознавство	Природознавство	2	2	2	6
Суспільствознавство	Я у світі		1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	2	2	2	6
	Основи здоров'я	1	1	1	3
Технології	Трудове навчання	1	1	1	3
	Сходинки до інформатики	1	1	1	3
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	3
	Образотворче мистецтво		1	1	3
Разом		20	21	21	62
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція розвитку	3	3	3	9
	Ритміка	2	2	2	6
	Розвиток мовлення	5	5	5	15
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		1	1	1	3
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		21	22	22	65

**Навчальний план для дітей зі складними порушеннями розвитку
(з порушеннями опорно-рухового апарату
в поєднанні з інтелектуальними порушеннями)**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тижень у класах			
		2	3	4	Разом
Мови і література	Українська мова	7	7	7	21
Математика	Математика	4	4	4	12
Природознавство	Природознавство	1	1	1	3
Суспільствознавство	Я у світі		1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	2	2	2	6
	Основи здоров'я	1	1	1	3
Технології	Трудове навчання	2	2	2	6
Мистецтво	Образотворче мистецтво	1	1	1	3
	Музичне мистецтво	1	1	1	3
Разом		19	20	20	59
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція розвитку	2	2	2	6
	Соціально-побутове орієнтування	2	2	2	6
	Лікувальна фізкультура	4	4	4	12
* Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		2	2	2	6
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		21	22	22	65

* додаткові години рекомендується скеровувати на вивчення предмету «Сходінки до інформатики»

**Навчальний план для дітей з інтелектуальними порушеннями
помірного та важкого ступенів**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		2	3	4	Разом
Мови і література	Формування навичок читання та письма	4	4	4	12
Математика	Формування елементарних математичних уявлень	2	2	2	6
Природознавство Суспільствознавство	Ознайомлення з навколишнім	2	2	2	6
	Соціально-побутове орієнтування	4	4	4	12
Здоров'я і фізична культура	Лікувальна фізична культура (ЛФК)	2	2	2	6
Технології	Предметно-практична діяльність	4	4	4	12
Мистецтво	Розвиток художньо-естетичних навичок	2	2	2	6
Разом		20	20	20	60
Корекційно-розвиткові заняття	Ритміка	1	1	1	3
	Логопедичні заняття	3	3	3	9
	Психомоторний та сенсорний розвиток	3	3	3	9
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		1	2	2	5
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		21	22	22	65

**Перелік комплектів навчальних програм
для здобувачів початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти
для дітей з особливими освітніми потребами**

№ з/п	Назва комплекту навчальних програм
1.	Комплект навчальних програм для дітей з порушеннями зору (сліпі та зі зниженим зором), 2-4 клас (українська мова, літературне читання, сходинок до інформатики, трудове навчання, фізкультура, математика, рельєфне малювання, образотворче мистецтво, музичне мистецтво, я у світі, природознавство, основи здоров'я).
2.	Комплект навчальних програм дітей з порушеннями слуху (глухі та зі зниженим слухом), 2-4 клас (українська мова, українська жестова мова, літературне читання, основи здоров'я, сходинок до інформатики, предметно-практична діяльність, трудове навчання, фізкультура, математика, образотворче мистецтво, музичне мистецтво, я у світі, природознавство).
3.	Комплект навчальних програм для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку, 2-4 клас (українська мова, літературне читання, сходинок до інформатики, трудове навчання, фізкультура, математика, образотворче мистецтво, музичне мистецтво, я у світі, природознавство, основи здоров'я).
4.	Комплект навчальних програм для дітей з тяжкими порушеннями мовлення, 2-4 клас (українська мова, літературне читання, сходинок до інформатики, трудове навчання, фізкультура, математика, образотворче мистецтво, музичне мистецтво, я у світі, природознавство, основи здоров'я, англійська мова).
5.	Комплект навчальних програм для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, 2- 4 клас (українська мова, літературне читання, сходинок до інформатики, трудове навчання, фізкультура, математика, образотворче мистецтво, музичне мистецтво, я у світі, природознавство, основи здоров'я).
6.	Комплект навчальних програм для дітей із затримкою психічного розвитку, 2-4 клас (українська мова, літературне читання, сходинок до інформатики, трудове навчання, фізкультура, математика, образотворче мистецтво, музичне мистецтво, я у світі, природознавство, основи здоров'я).

**Перелік програм з корекційно-розвиткової роботи
для здобувачів початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти
для дітей з особливими освітніми потребами**

№ п/п	Назва корекційно-розвиткової програми
1.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (корекція пізнавальної сфери) для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для сліпих дітей та дітей зі зниженим зором (Сулейманова Ю. В.).
2.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (корекція емоційно-вольової сфери) для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для сліпих дітей та дітей зі зниженим зором (Гудим І. М., Костенко Т. М., Довгопола К. С.).
3.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для сліпих дітей та дітей зі зниженим зором (Скринникова С. В., Соляник Л. Д.).
4.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для сліпих дітей та дітей зі зниженим зором (Легкий О. М.).
5.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Орієнтування в просторі» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для сліпих дітей та дітей зі зниженим зором (Кондратенко С. В., Гошовський В. І.).
6.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для сліпих дітей та дітей зі зниженим зором (Шеремет Б. Г.).
7.	Програма з корекційно-розвиткової роботи для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для сліпих дітей та дітей зі зниженим зором «Ритміка» (Бондаренко Ю. А.).
8.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови для глухих дітей» для 2-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів зі спеціальною та інклюзивною формами навчання, навчально- реабілітаційних центрів (Федоренко О. Ф., Ломакіна О. М., Васильєва В. В., Юхимович Л. Ф., Аркуша Ю. М.).
9.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток слухового сприймання та формування вимови для дітей зі зниженим слухом» для 2-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів зі спеціальною та інклюзивною формами навчання, навчально-реабілітаційних центрів (Федоренко О. Ф., Мала Н. І., Савчук О. О., Москаленко Т. І.).
10.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Ритміка» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями слуху (Вовченко О. А.).
11.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей зі зниженим слухом (Форостян О. І., Шеремет Б. Г., Лещій Н. П., Малій В. М.).
12.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для глухих

	дітей (Форостян О.І., Шеремет Б. Г., Лещій Н. П., Малій В. М.).
13.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (Чепурний А. В.).
14.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція мовлення» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (Трофименко Л. І., Ільяна В. М., Пригода З. С., Грибань Г. В., Аркадьєва О. О.).
15.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» для 2- 4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із тяжкими порушеннями мовлення (Рібцун Ю.В.).
16.	«Логоритміка». Програма з корекційно-розвиткової роботи для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (Куравська Л. С.)
17.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку (Омельченко І. М., Федорович Л. О.).
18.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Ритміка» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку (Бабяк О. О.).
19.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (корекція особистісного розвитку) для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку (Логвінова І. П., Кучеренко Ю. О.).
20.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (корекція когнітивного розвитку) для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку (Сак Т. В., Прохоренко Л. І.).
21.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку (Омельченко І. М., Федорович Л. О.).
22.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Ритміка» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку (Бабяк О. О.).
23.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (корекція особистісного розвитку) для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку (Логвінова І. П., Кучеренко Ю. О.).
24.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція мовлення» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату (Ільєнко Т.А., Стах О.Г., Трофименко Л.І.).
25.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (базова) для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Чеботарьова О. В., Юганова Н. А.). .
26.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (легоконструювання) для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Лапін А. В.).
27.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (арт-корекція) для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів

	для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Брусенська І. М.).
28.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (формування навчально-мовленнєвої діяльності учнів за допомогою казки) для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Літинська Я. Г., Трембалович І. П.).
29.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (розвиток комунікативної функції мовлення «Говірливий струмок») для спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Жеплінська С. В.).
30.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (формування лінгвістичних понять на основі використанім асоціативних схем) для 3 класу спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Татарінова О. М.).
31.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (формування знань про довкілля засобами пізнавальних завдань) для 3, 4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Гусак Т. О.).
32..	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (корекційна ритміка) для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Гладченко І. В., Шепічак О. О.).
33.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (світ Монтессорі) для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Дишлюк Т. Б.).
34.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату (Остапенко Т. В., Авраменко Л. Ю., Свистун Г. М.).
35.	Програми з корекційно-розвивальної роботи «Корекція розвитку» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату. (Чеботарьова О. В.).
36.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення дітей з помірною розумовою відсталістю в процесі ознайомлення з природою» для 2-4 класів (Хайдарова О. С., Блеч Г. О.).
37.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення з використанням методики ТАН-Содерберг» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з розумовою відсталістю (Заремба В. В., Ліщук Н. І., Морозова Н. В., Блеч Г. О.).
38.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з розумовою відсталістю (Бобренко І. В.).
39.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Острівець здоров'я» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з розумовою відсталістю. (Ковтун А. В., Кунникова О.О., Стригунова А. І., Бобренко І. В.).
40.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Театральна логоритміка» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з розумовою відсталістю. (Папета О.В., Демянович М. З., Компанієнко О. М., Гладченко І. В.).

41.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «У світі ритмів» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з розумовою відсталістю (Левченко Л. Й., Гладченко І. В.).
42.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Барабанотерапія» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з розумовою відсталістю (Василевська Л. Є., Гладченко І. В.).
43.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток психомоторики та сенсорних процесів» (психосоціальний розвиток) для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з розумовою відсталістю (Жук Т. Я., Трикоз С. В.).
44.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Азбука творчості» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з розумовою відсталістю (Чеботарьова О. В., Брусенська І. М.).
45.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Музичні краплинки» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з розумовою відсталістю (Шеклунова Н.О., Міненко А. В.).